

INNOVATSION INFRATUZILMALAR YORDAMIDA YOSHLARNING LOYIHALARINI MOLİYALASHTIRISHGA TAYYORLASH AHAMIYATI

Nuriddinov Davronbek Murodiljon o‘g‘li

Annotatsiya: Startup akseleratorlarning asosiy maqsadi - yangi innovatsion loyihalarni qisqa vaqt ichida bozorga tayyor holga keltirish va ularning muvaffaqiyatli faoliyatini boshlash uchun kerakli resurslarni taqdim etishdir. Bu jarayon natijasida startaplar investitsiya olish va bozor raqobatida kuchli o‘rin egallash imkoniyatiga ega bo‘ladilar.

Kalit so‘zlar: startup, investitsiya, treninglar, mentorlik, koalitsiya, ekspert baholash tizimi, inovatsionlik, rivojlanish potentsiali, texnologik parklar, startaplarini moliyalashtirish mexanizmi, subsidiyalar, xususiy sektor.

Innovatsion infratuzilmalar yordamida yoshlarning loyihalarini moliyalashtirishga tayyorlash zamonaviy iqtisodiyot va texnologik taraqqiyot sharoitida juda katta ahamiyatga ega. Innovatsion infratuzilmalar yoshlar uchun tadqiqot laboratoriyalari, texnoparklar, startap inkubatorlari va akseleratorlarni tashkil qiladi. Ushbu imkoniyatlar yoshlarga loyihalarini tayyorlash va rivojlantirish uchun zaruriy texnik va intellektual resurslarni taqdim etadi.

Buning natijasida yoshlar tomonidan innovatsion loyihalarni amalga oshirish jarayoni tezlashadi, ular moliyaviy ko‘makka ega bo‘lib, ijodiy loyihalarining samaradorligini oshiradilar. Shu bilan birga, ushbu jarayonda innovatsion infratuzilmalarni rivojlantirish va sifatli moliyaviy xizmatlar ko‘rsatish tizimlarini yo‘lga qo‘yish ham asosiy ahamiyatga ega bo‘ladi. Bunda innovatsion texnoparklar, startap akseleratorlar va biznes inkubatorlarning ro‘li yuqori.

Startup akselerator - bu biznesi boshqa kompaniyalarga (akselerator rezidentlariga) yordam berishdan iborat bo‘lgan kompaniya hisoblanadi.

Startup akseleratorlar rezidentlarga jamoaga biznes-modelni “charxlash”da, zarur kontaktlarga ega bo‘lishda va savdoni oshirishda yordam beradigan dasturni taklif qiladi. Dastur uch oydan yarim yilgacha davom etadi. Odatda, akseleratorning kovorkingi bo‘lib, rezident kompaniyalar akseleratsiya chog‘ida o‘sha yerda bo‘ladi.

Shuningdek, Startup akseleratorlar yangi tashkil etilgan innovatsion biznes loyihalarini (startaplarni) tezkor rivojlantirish va bozorga chiqarish uchun maxsus dasturlar taqdim etadigan platform bo‘lib xizmat qiladi. Ular startaplarga quyidagi asosiy xizmatlarni ko‘rsatadi:

Mentorlik va maslahatlar: Tajribali mutaxassislar tomonidan strategik maslahatlar beriladi, biznes-reja va mahsulot rivojlantirish bo'yicha ko'rsatmalar taqdim etiladi.

Moliyaviy ko'mak: Akseleratorlar ko'pincha startaplarga dastlabki sarmoyalarni jalb qilishda yordam beradi yoki o'z mablag'larini kiritadi.

Tarmoq va aloqalar: Startaplar potentsial investorlar, mijozlar va hamkorlar bilan bog'lanish imkoniga ega bo'ladilar.

Ta'lim dasturlari: Startaplarni yuritish, marketing, texnologiyalar va qonunchilik bo'yicha maxsus treninglar va seminarlar tashkil qilinadi.

Ish maydoni: Ba'zi akseleratorlar startaplar uchun ofis maydonini bepul yoki imtiyozli sharoitlarda taqdim etadi.

Startap akseleratorlarning asosiy maqsadi - yangi innovatsion loyihalarni qisqa vaqt ichida bozorga tayyor holga keltirish va ularning muvaffaqiyatli faoliyatini boshlash uchun kerakli resurslarni taqdim etishdir. Bu jarayon natijasida startaplar investitsiya olish va bozor raqobatida kuchli o'rin egallash imkoniyatiga ega bo'ladilar.

Startap akseleratorlar moliyaviy xavf-xatarlarni kamaytirish orqali loyihalarning muvaffaqiyatga erishish ehtimolini oshiradi. Bu esa o'z navbatida samarasiz hisoblangan loyihalarni moliyalashtirishni oldini oladi.

Mentorlik va maslahatlar: Tajribali mutaxassislar tomonidan strategik maslahatlar beriladi, biznes-reja va mahsulot rivojlantirish bo'yicha ko'rsatmalar taqdim etiladi.

Moliyaviy ko'mak: Akseleratorlar ko'pincha startaplarga dastlabki sarmoyalarni jalb qilishda yordam beradi yoki o'z mablag'larini kiritadi.

Tarmoq va aloqalar: Startaplar potentsial investorlar, mijozlar va hamkorlar bilan bog'lanish imkoniga ega bo'ladilar.

Ta'lim dasturlari: Startaplarni yuritish, marketing, texnologiyalar va qonunchilik bo'yicha maxsus treninglar va seminarlar tashkil qilinadi.

Ish maydoni: Ba'zi akseleratorlar startaplar uchun ofis maydonini bepul yoki imtiyozli sharoitlarda taqdim etadi.

Startap akseleratorlarning asosiy maqsadi - yangi innovatsion loyihalarni qisqa vaqt ichida bozorga tayyor holga keltirish va ularning muvaffaqiyatli faoliyatini boshlash uchun kerakli resurslarni taqdim etishdir. Bu jarayon natijasida startaplar investitsiya olish va bozor raqobatida kuchli o'rin egallash imkoniyatiga ega bo'ladilar.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Lex.uz
2. Edu.uz
3. G'ulomov S.S. "Tadbirkorlik va kichik biznes". T., 2002
4. G'ulomov S.S. "Investitsiyani loyihaviy tahlili". T., 1995 yil

5. Hargadon Endryu. *Innovatsiyalarni boshqarish. Etakchi kompaniyalarning tajribasi*, M., 2007 — 304-bet. [ISBN 1-57851-904-7](#)
6. 4.2. [Drucker, Piter Ferdinand](#). *Biznes va innovatsiya*, M., 2007 — 432-bet. [ISBN 0-88730-618-7](#).
7. 4.3. Shemetev A.A.. *Innovatsion menejmentning xalqaro standartlari o'quv qo'llanma (oliy o'quv yurtlari talabalari va avangard o'qituvchilari uchun)*, 2014. [ISBN 978-1-62951-210-5](#).